

Tevékenységi tervek

Tervezett projektek a tevékenységekbe integrált tanuláshoz

A projekt címe: „Erre, erre” Autómentes közlekedés, Mihály napi vásár

A projekt megvalósulásának tervezett ideje: 2023.09.18 – 2023.09.29.

A projekt tervezett indító élménye: Beszélgetés a tűzről, ukulele hangszerrel

A projekt várható lezáró élménye: Mihály napi vásár

A projekt megvalósítása során kiemelt céljaink:

A gyerekek gyűjtsenek tapasztalatokat, ismereteket (kiscsoport, középső), elevenítsék föl eddigi ismereteiket, élményeiket, vagy mélyítsék el meglévő tudásukat (középső, nagycsoport), a környezetkímélő közlekedési eszközökkel, a szabályos közlekedéssel kapcsolatban, az őszi jeles napokkal kapcsolatos szokásokkal, hagyományokkal.

Feladataink:

Beszélgetés, ismeretek felelevenítése a közlekedéssel, a közlekedési eszközökkel kapcsolatban. A témával kapcsolatos tevékenységek, játékok, versek, mondókák, dalok, dalos játékok felkínálása. Mihály napi hagyományok felelevenítése, készülés portékákkal a vásárra.

A projekt során kiemelten fejleszthető képességek pl:

Vizuális képességek (finommotorika, téri tájékozódás síkban, színérzék, kreativitás, ragasztás technikája, szerialitás, szem-kéz koordináció). Gondolkodási képességek (emlékezet, figyelem, rövid és hosszú távú memória, felismerés, összegzés, szerialitás). Matematikai tartalmú tapasztalatok (irányok, számlálás, több/kevesebb/egyenlő, mérés, síkidomok). Szókincsbővítés, fogalomalkotás, Hallásérzékelés képessége (auditív diszkrimináció, beszédhang analízis) Önkifejező képesség, Zenei képességek (ismerkedés az ukulele hangszerrel, ritmusérzék, egyenletes lüktetés érzékeltetése, tiszta éneklés). Testi képességek (karizom, lábizom, hátizom, egyensúly, tájékozódás térben, keresztcsatornák, ízlelés, szaglás, tapintás). Szabálytudat alakítása, szociális érzék (együttműködés, egymásra való odafigyelés, érzelmi intelligencia, egymás munkájának elismerése, egymás segítése).

Megjegyzés: A tervezett tevékenység megvalósulásának jelölése: +, ha elmaradt a megvalósítás: -

Munka jellegű tevékenységek	<p>Önkiszolgáló tevékenységek (terítés, asztal leszedése), Naposi feladatok –asztalnál ülés sorrendjében</p> <p>Különböző megbízások, (pl. zsebkendő/gyümölcsös kosár hozása,)</p> <p>Öltözködés, gondozási teendők (fésülködés), rendrakás a csoportszobában, öltözőben,(homokozó) játékok elpakolása az udvaron. Ágyazás.</p> <p>Szükség esetén könyvespolc, rajzasztal és babakonyha felelős választása. Könyvespolc felelős (könyvespolc rendben tartása, a polc rendjének ellenőrzése, a gyerekek figyelmeztetése a rend megőrzésére, és arra, hogy vigyázzanak a könyvekre)</p> <p>Függöny behúzó és összekötő felkéréses alapon - tanulják a csomókötést</p> <p>Nagyok segítségül hívása a kicsikhez.</p> <p>Napi szinten komposzt felelős kijelölése felkéréses alapon - A gyümölcs pucolásából származó hulladék kiöntése a komposztálóba.</p> <p>Csalamádéhoz a hozzávalók előkészítése (mosás, mérés, számlálás)</p> <p>Magaságyás, kis ginko biloba (=páfrányfenyő) fa öntözése</p>	
------------------------------------	---	--

Játék Játék feltételeinek biztosítása <ul style="list-style-type: none"> (ötletek a játék tevékenység megsegítéséhez, kiegészítő eszközök készítése)	<p>(Udvari) mozgásos játékok</p> <p>Tornatermi játékok</p> <p>Merre jártál? Vezesd a kötéltre kötött tojást/építőelemet az autópályán a kötéll segítségével. Kézzel nem nyúlhatsz hozzá!</p> <p><u>Csengőkereső játék</u> (Csengő van a biciklin, régen a villamos csengetett, a vezérürün is csengő, kolomp van)</p> <p>A gyerekek körben ülnek, vagy állnak, egy társuk a kör közepén helyezkedik el bekötött szemmel. Az óvónő csendben valamelyik gyerek közelébe teszi a csengőt. Ez a gyerek megszólaltatja a</p>	
--	--	--

	<p>csengőt, a bekötött szeműnek abba az irányba kell mutatnia, amerről a hangot hallotta.</p> <p>Ha megtalálta, más megy középre. Ha nem találja, segítünk Neki, melyik irányba induljon, a körvonal mentén. Azt is meghatározzuk, maradjon-e szemben azokkal, akikkel épp szemben néz, vagy fordítson nekik hátat, és a másik oldalon keresgéljen.</p> <p>Madzagra kötött autók/fakockák feltekerése minél gyorsabban (versenyben, vagy a homokórával mérve a különböző autók gyorsaságát)</p>	
--	---	--

<p>Külső világ tevékeny megismerése</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alapvető környezet és természetvédelmi ismeretek • matematikai tapasztalatok, matematikai játékok 	<p>Bicikli vagy roller kirakása matematikai síkidomokból és matematikai rúd készletből. Ezen elemek körbe rajzolásával, használatával rajz is készíthető.</p> <p>Autómentes hét:</p> <p>Ukulelével eljátszom a jön a kocsi c. gyerekdalt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ki mivel érkezett ma az óvodába - Milyen természetbarát járműveket ismersz? - Hogyan csoportosítanád őket (Hol lehet velük közlekedni, Hányan férnek el rajta, kell-e hozzá az emberen kívül még más élőlény?-szekéرنél ló) <p>környezetszennyező/környezetkímélő(vitorlás hajó, bicikli, roller, lábbal hajtható motor, csónak, szörf, ló, lovaskocsi, hintó) közlekedési eszközök</p> <p>Melyek ezek közül, amik sporteszközök is? Mindegyik ezek közül, kivéve a hintó.</p> <p>A tömegközlekedési eszközök használatával kevésbé szennyezzük a környezetet. Miért?</p> <p>Mik, kik szabályozzák a közlekedést? Táblák, lámpák, rendőrök. Hogy néz ki egy közlekedési lámpa, melyik szín, mit jelez?</p> <p>Mondókák elmondása:</p> <p>Állj, ha piros, várj, ha sárga, mehetsz, ha már zöld a lámpa.</p>	
---	--	--

Vagy:

Amikor a lámpa piros

Közben mutatjuk a színeket.

Észkerék akadálypája a faluban

Séta alkalmával megfigyeljük a KRESZ táblákat, kereszteződéseknél megállva megbeszéljük, merre kell nézni, megbeszéljük, merre kanyarodunk. Mindig az elől lévő gyermekpár vezet a következő tábláig, majd hátra mennek a sorba, így mindig más lesz elől.

Menta illóolaj csepegtetése egy vízzel teli tálkába/párológatóba.

Gyerekeknek: Aki jól viselkedik, belecsepegtethet egy cseppet a vízbe. Majd körbe viszem a párológatót: Nézd meg jól, látod-e az illóolaj cseppet, szagold meg, szerintetek milyen illata van? Melyik illóolajat csepegtettük a vízbe?

A hajó motorja olajjal működik, ha az olaja a tengervízbe kerül, az nagyon veszélyes a vízi élőlényekre nézve, mert elzárja az olaj a levegő útját, és az olajtól nagyon nehéz megtisztítani a vizet.

Viszont ezek az illóolajok szerencsére elpárolognak, nem maradnak a víz tetején, hanem, ahogy alvás időben látjátok, a vízzel együtt gőzzé alakulnak, azt fújja ki a gép, és így szívhatjátok be ezt a jó illatot.

Készülünk a Mihály napi vásárra:

- Citromfű –mentaszörp készítés (gyerekek öntenek, mérnek):
1kg cukor, 1 liter citromlé, 2 kávéskanál citromsav, 4 marék menta, 4 marék citromfű. 3-4 literes edényt teletölteni vízzel. Felrakni a tűzhelyre, az elején kavargatni, majd felforralni. Lefedve akár egy napot is állhat, majd leszűrni. A délelőtti főzés során mindenkinek lehetőséget biztosítok arra, hogy megismerkedjen a gyógynövényekkel. Megbeszéljük miket raktunk a szörpbe, aki szeretné, megdörzsölheti, megszagolhatja a menta és a citromfű leveleket/

Megbeszéljük, milyen illatot érezünk (citromfű, menta), miért (mert citromfű és menta szörpöt készítünk)?

- Megkérdezem, hogy ezek közül melyik gyógynövény illata van meg nekünk illóolaj formában? (Menta). Kirakom az asztalra a mentát és a mezei menta illóolajat. A gyerekek, mielőtt kimennek a mosdóba, megdörzsölhetik a mentalevelet, és megszagolhatják a menta illóolajat, összehasonlíthatják a 2 illatot.
- csalamádékészítés, majd kóstolás. Miből áll a csalamádé, mit raktunk bele? Mit raktunk a csalamádéba: Fejes káposzta/kelkáposzta, vörös hagyma/lila hagyma. Káposzta, só, hagyma, uborka, kápia paprika, (zöld paradicsom), ecet, cukor, só. Csalamádé elrakása, bekanalizása babyételes üvegekbe. A tetejére (saját) jel fölrajzolás.
(Anyagból/papírból kört rajzolunk körbe, majd vágunk ki, amit a vásáron befőttes gumival lehet az üvegre helyezni.)
A csalamádé elrakásánál felhívjuk a gyermekek figyelmét arra, hogy a lavór felett tartsák az egyik kezükben az üveget, és az ügyesebbik kezükkel kanalazzák a csalamádét az üvegbe. Kérjük őket, hogy minél jobban nyomják le a csalamádét, és a savanyúság leve lepje el a csalamádét, úgy, hogy az üveget egészen megtöltik. (Egyéni szükségletek alapján segítünk).

Ének: Ősz az idő Szt. Mihály nap közeledik

Az ének kapcsán beszélgetünk:

A juhászok a juhokat számba veszik

Bolondok, hogy a szájukba veszik? – nem – Mit jelent az, hogy számba veszik? megszámozzák. A pásztorok ilyenkor hajtották vissza a legelőről a faluba az állatokat. Ezen a napon, számoltak el a pásztorokkal gazdáik. Megszámolták hány bárányt vittek ki a legelőre, és abból visszahozták-e az összeeset, e szerint fizettek nekik pénzt.

Egyiknek az ürüje, másiknak a csengőse, hajtja, hajtja haza fele.

Mi az ürü: vezérürü, (kiherélt) hímnemű/fiú juh, (kiherélt) kos ő vezeti a nyáját, utána mennek a többiek.

Csengőse?: kolomposa, Csengő: Kolomp, az egyik bika nyakába teszik – ürüre -, így nem kell a juhásznak az egész nyáját terelni, elég az ürüt irányítani.

Milyen állattól kell megvédenie a pásztornak a nyáját? Pl. A farkastól. Ki-be bárány (ÉNO/199) kezdetű énekes játék eljátszása. Régen nem volt ilyen sok szép, csillogó bolt, üzlet, mint manapság.

Aki vásárolni, vagy eladni szeretett volna, az vásárba ment. A vásárokat a nagyobb városokban tartották. Voltak autók szerintetek régebben? Nem az emberek gyalog lóháton, vagy lovaskocsin közlekedtek. A távolabbi helyekről, ökrösszekérrel vagy lovas kocsival mentek a vásárba, akkor még nem volt autó. Szent Mihály napján is tartottak és tartanak ma is vásárt sok helyen. Szerintetek miket árulnak egy őszi vásáron? Amikre télen szükségük lesz az embereknek. Régen a Szent Mihály napi vásáron szerezték be az emberek a télire valót.

Mire lesz télen szükségük az embereknek?.

Ruhákat: pulcsikat, sapkákat télre vásárolták az emberek.

Szerintetek mit csinálnak az emberek, ha kertjükben, földjükön annyi gyümölcs vagy zöldség terem, hogy egyszerre nem tudják megenni? Elajándékozzák, elcserélik, eladják pl. vásáron, piacon Nem minden gyümölcs áll el sokáig, de például az alma hosszan megmarad a kamrában. Azokat a gyümölcsöket, zöldségeket, amik nem állnak el sokáig, feldolgozzák: befőzik, elrakják télire.

- Mi az a befőzés, tartósítás?

Ahhoz, hogy valami hosszan elálljon, azt tartósítani kell.

- Miből készülhet befőtt, lekvár? Gyümölcsből. Milyen ízű a legtöbb gyümölcs? Édes. Miért? Mert cukrot tartalmaznak. Mivel tartósítják általában a lekvárokat, befőtteket? Cukorral. A gyümölcsöket hosszan főzik, és adnak még hozzájuk gyümölcsöt.

-A savanyúságokat zöldségekből készítik. Mivel tartósítják? Sós vízzel és/ vagy ecettel.

Hová rakják a savanyúságot, a lekvárt? spájzba, kamrába.

Mit tehetünk a csalamádéba:

- Ismerkedés közelebbről (nézzük és/vagy kóstoljuk) – hagyma, fejes káposzta, paprika, paradicsom, zöldparadicsom, répa, só, cukor, ecet

- Milyen gyógynövények találhatóak az udvaron

Háziállatok és nem háziállatok kirakása a szőnyegre. Melyek azok az állatok, amiket a vásárokra szoktak vinni? Vélasszatok innen olyanokat, nevezzétek meg őket. Hogy nevezzük közösen ezeket az állatokat? Háziállatoknak. Mit csináltak az állatok húsából, ami télen is eláll? Szalonnát, kolbászt

Beszélgetés Szent Mihály napjával kapcsolatban a szokásokról, hagyományokról, népi megfigyelésekről:

(Jó reggelt, ma új nap van c. Gryllus dal éneklése:.) Milyen idő van ma?

Szerintetek milyen az időjárás Mihály napján? Mostanában melegebb, vagy hidegebb van, mint nyáron volt? Hidegebb. Milyen évszak van most? Ősz. Azt gondolják, az emberek azt figyelték meg, hogy Szent Mihály napjától az idő hidegebb lesz, a fű gyökere ilyenkor szakad meg, nem nő már a legelőn a fű sem, a halak a víz fenekére húzódnak.

Mihály napjával megkezdődik az őszi szántás és vetés. Mit szoktak ősszel a felszántott földeken csinálni? Vetni szoktak. Mit szoktak ősszel vetni? Gabonaneműt. Mi az a gabona? Az a növény, amelynek a magvából a kenyeret készítik. Ilyen a búza, árpa, rozs. Repcét is szoktak ősszel vetni. Ősszel elvetik a búzamagokat, tavaszra kikelnek, és lesz a magokból búza. Tud még valaki olyan magokat, amit ősszel is el lehet vetni? Például a répa, és a fűmagot. A tavasszal nyíló hagymás növényeket (például a nárciszt, a tulipánt, a krókuszt, a jácintot) is legkésőbb októberben el kell ültetni, hogy tavaszra előbújhassanak, kinyílhassanak. A gyümölcsfákat is jobb ősszel, mint tavasszal elültetni.

Fúj a szél mostanában? Igen. Azt mondják, hogy: „Szent Mihálykor keleti szél igen kemény telet ígér” Mit jelenthet ez? Hogy Szent Mihály napján, ha nagyon fúj a szél Kelet felől, akkor hideg telünk lesz!

Tudjátok-e, hogy most András napig, mit csinálnak a juhászok? (nem dolgoznak egy hónapig, kipihenik magukat, mert egész nyáron

dolgoztak) András napon azonban megalkusznak a gazdával, új alkut kötnek.

Mi nem való a tarisznyába?

Tarisznyába helyezek: játék hagymát, kenyeret, kést, furulyát, kis terítőt, kisautót, puzzlet, kovakövet,

A tarisznyából ki kell válogatni a az autót, a puzzle-t (mert elveszik, elfújja a szél)

Mi változott meg? A juhászkellékekkel.

Korongok kirakása: Mihez hasonlítanak ezek a korongok? A járgányokon mi az, ami hasonló alakú, mint ezek a korongok? Igen, a kerekek, a kormány. Milyen alakúak ezek? Kerek.

Folytasd a sort: Sorminta kirakása korongokkal, különböző vizuális ritmusok követése.

Egyénileg nagyobbakkal.

Csoportosan (lehet előkészítése az egyéni foglalkozás): Szőnyegen kirakott sor folytatása. Kérdezem a csapatot, aki jelentkezik, felszólítom, mondhatja, és a kicsiktől kérem, hogy a kosárból kihúzva, rakják ki az adott korongot. Kicsik kezdenek, segítenek a nagyok nekik, mondják nekik, hogy milyen színű korongot kell kirakniuk.

Ugyan így lehet játszani a polipos játékhoz tartozó halakkal is, a szőnyegen történő közös játéknál kosárban odaviszem a halakat, és éneklek: Én elmentem a vásárba fél pénzzel, halat vettem a vásárba fél pénzzel, Halam mondja, -/tátog-tátog/□), -Kárikittyom édes tyúkom mégis van egy fél pénzem! Felhasznált irodalom: Mihály napi vásárosdi Nyíregyháza. MIHÁLYNAPI

VÁSÁROSDI Margaréta Óvoda, Nyíregyháza, 1.sz

Szerialitás, sorrendiség: piros-sárga -zöld síkidomok keresése, és kirakása ebben a színritmusban, de mindig más sorrendben.

Kisautó csoportosítás

Tegyél a számképek alá annyi kisautót amennyit a kártyán látsz (pöttyös és arab számképes kártyákkal)

Logiko játékok - labirintusokkal

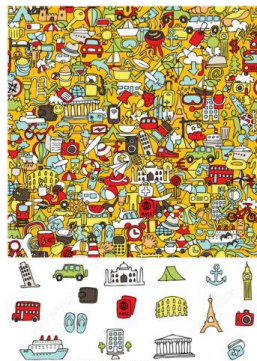
Rush time autós játék

Közlekedj okosan- biciklis társasjáték

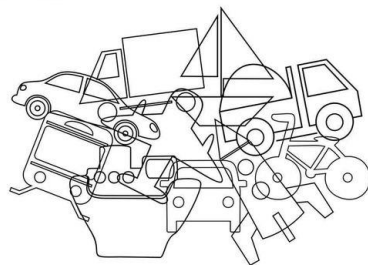
Ki nevet a végén társasjáték

Pomponok / fa halacszkák mint vásári portékák csoportosítása, szétválogatása szín szerint csipesszel)/ babakonyha játékok (fajta szerint). Számlálás, majd számkép kártya kirakása a megszámlolt mennyiség mellé.

Megfigyelő, keresgélő játék

<https://pin.it/ra29LGx>

<https://pin.it/6mtYLP>

Kerékpáros verseny társasjáték

Verselés, mesélés

- anyanyelvi játékok
- beszélgető kör
- drámajátékok

„Amikor a lámpa piros:

az úttestre lépni tilos!

Amikor a lámpa sárga,

maradj csak a járdán állva.

De amikor zöld a jel,

szabad az út, indulj el!”

Hallgasd meg a 2 szót! Guggolj le, ha ugyan azt a 2 szót mondom!

vonat-vonal, busz-szusz, autó-autó, metró-retro, bicikli-bicikli ,
hajó-halló, markoló-parkoló, sín-sín stb

(Karczewicz Ágnes: Kispatak füzetek 3. Európai mobilitás hete –
Autómentes nap Szeptember 16 - 22./ 8. o.)

Középen egy vonatot építünk székekből. A szónak melyik részén
hallod a hangsúlyozott, erősebben mondott hangokat, szótagokat
(szótagolva mondom a szavakat)? Az elején, a közepén vagy a
végén? Amelyik részén hallod a szónak a hangot, annak a részére ülj
a vonatnak: elejére, közepére vagy a végére. Pl: a-u-tó, vil-la-mos,
re-pü-lő, lég-ha-jó, gőz-ha-jó. De lehet 3 betűs szavakat is mondani.
Hol hallod az előre megszólaltatott hangot? Pl. fők, pék, méh...

Én vagyok a legnagyobb hal,

Átúszom a tengert,

Elszállítok a hátamon,

Akár ezer embert.

(hajó)

Nagy madár, de nem ül fára,

embert viszen messzi tájra.

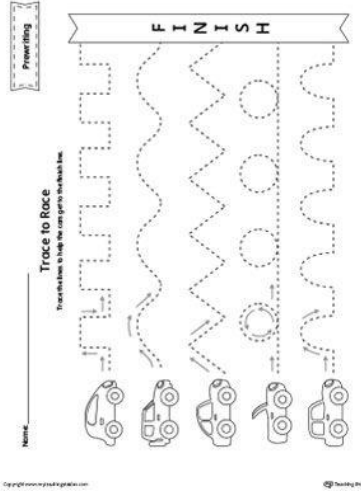
Fényes szárnya meg se rebben,

száll a szélnél sebesebben.

(repülő)

	<p>Nem ló húzza, mégis fut, Konyhája a benzinkút. (autó)</p> <p>Nyerge van, de nem paci, pedállal kell hajtani. Mi az?/kerékpár/ Tekereg, kanyarog, átéri a világot, mi az? (úttest) Négy testvér szalad egymás mellett, sosem érik utol egymást, mi az? (kerekek)</p> <p>Szókincsbővítés csalamádéké kapcsán: szár, csoma, torzsa, kamra, spájz, befőzés, tartósítás</p>	
--	---	--

<p>Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka</p>	<p>Homokban nyomhagyás autóval, autópálya készítés. Hullámvasút, fekvő nyolcas rajzolása-keresztcsatornák.</p> <p>Vízbe mártott kisautóval nyomhagyás az udvaron: táblán vagy betonon. Nagymozgások karral, hullámvasút, fekvő nyolcas rajzolása- keresztcsatornák. Megfigyeljük, hogy a nap, a szél milyen gyorsan szárítja föl a nyomot.</p> <p>Az udvaron felállított bicikli vagy roller lerajzolása aszfaltkrétával.</p> <p>Szem-kéz koordináció, keresztcsatornák:</p> <p>Szekrényre/táblára felrajzolt fektetett nyolcas autópályán vezesd végig a kisautót.</p> <p>Közlekedési lámpa készítése Színezd a papírköröket, az egyiket pirosra , a másikat sárgára, a harmadikat zöldre. Helyezd a kartonra olyan sorrendben, ahogy a közlekedési lámpán látod, egy oszlopba, egymás alá. Ragaszd föl!</p> <p>Szekér készítése teafilter felhasználásával. Kerék: kör alakú síkidom körberajzolásával.</p>	
---	---	--

	<p>Vásári portéka:</p> <p>Csalamádé készítés – darabolás, mérés, keverés, üvegek megtöltése</p> <p>Saslik pálcára tűzünk gyümölcsöket, zöldségeket</p> <p>Rajzolás a születésnaposoknak</p> <p>https://pin.it/24JJAxN</p> <p>Zikk-zakk/hullámos, kacsaringós utak kirakása gombokból</p>	
--	---	--

<p>Mozgás</p> <ul style="list-style-type: none"> • a mindennapos testmozgás játécai, feladatai 	<p>(Udvari) mozgásos játékok:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Felállás a fa padkára. Az aktuális mondóka elmondása, miközben az egyenletest tapsoljuk, vagy dobbantjuk. Minden elmondás után más-más feladatot hajtunk végre a vár körül. (Azokat a feladatokat, ahol a tenyeret le kell rakni a gumitéglára, csak száraz időben és kesztyűben végezzük, mert a gumitégla befogja a gyerekek bőrét),pl. • Futás • Oldalsó középtartásban röpködés • Szökdelés páros lábon • Magas térdemelés • sarokemelés • nyusziugrás • békaugrás • törpejárás 	
---	--	--

- medvejárás (tenyér talajra érintésével vagy csak törzsdöntéssel és a 2 kar lógatásával)
- sasszé
- keresztmozgás: előkészítés: kaszáló mozdulat, majd bal kezettel érintsd meg jobb térdedet, úgy, hogy térdedet felemeled, majd jobb kezettel, bal térdedet. Ezt a mozgást folytasd folyamatosan.
- napimádás: hátonfekvés, kar, láb megtartása a levegőben, amíg az óvónő 10-ig számol
- bohóc: terpesz-zár a hozzá hangolt karmozgással együtt: terpesz + taps a fej fölött, láb zárása és karok leengedése a comb mellé.
- pörgés-forgás saját tengely körül

(Udvari) mozgásos játékok:

A fecskék elfáradtak Afrikába vezető útjukon, villanydróton pihennek meg. Fecskék a dróton: Futás a vár körül, amikor „Fecskék a dróton”-t kiálltok, álljatok egy egyenes vonalhoz sorba.

Vezérfecske, vezérjuh: vezér fecske/vezérjuh, követése, amikor „fecskék a dróton”-t /juhok sorban-t kiálltok, sorakozzatok a vezérfecske/vezérjuh mellé egy egyenes vonalra.

Autós játék:

A gyerekek szabadon futkároznak a csoportszobában/az udvaron, amíg az óvónő, vagy egy gyerekek közül választott rendőr (rendőrsapkában) zöld táblát/azt helyettesítő zöld dupló darabot tart a magasban. Ha viszont a piros táblát emeli magasba, meg kell állni. Futás közben kézzel kormányozhatnak is.

Autót lehet kettesével is alkotni (induláshoz egy vonalban felállás), a hátul lévő gyerek irányít, amelyik vállát megérinti az előtte állónak, abba az irányba halad az autó. A gyerekek bal karjára szalagot is tehetünk, ilyenkor nem csak a vállat érint, hanem az irányt is meghatározza.(A hátsó gyermek az ablaktörő is, aki, amikor azt kiáltjuk, hogy vihar, előre nyújtott karjával törli az ablakot. Ebben az

esetben lassabb tempót diktálunk. Tankolni is lehet. Benzinkút pl. a faanyagból készült tárgy/más meghatározott tárgy, amire a vezetőnek 5szőr rá kell csapnia, ahhoz, hogy feltöltse benzinnel autóját.)

Távirányítós autó:

Az elől álló gyerek becsukja a szemét, a mögötte álló megfogja a vállát, és irányítja, mondja az irányokat, és azt a vállát érinti, amelyik irányt mondta. Az óvónő ellenőriz. (Mosdóba menésnél)

Mesevonat: A gyerekek egymás vállát fogják úgy, járnak. (óvónő/ 1 gyerek vezet). Minden állomásnál megállnak, és minden állomás után máshogy zakatol a vonat. (Pl. Zi-zi ,zé-zé) Lehet a vonatkozás közben a ziki-zaka zakatol c. mondókát is mondani, és a megállónál zakatolni.

Figyelj a táblára- Labdával:

Az óvónő háromszínű táblát (jelzőlámpát) emel a magasba, váltakozva. Piros színnél meg kell állni, és leguggolni, összekuporodva a labdát átölelni. Sárga színnél a labdát pattogatni kell állásban, egy helyben. Zöldnél a gyerekek szabadon járhatnak, miközben vezetik a labdát.

Hegy-völgy

A gyermekek egymás mögött körbe járnak. Ha azt mondjuk nekik, hogy „völgy”, akkor mindegyik gyorsan leguggol, a „hegy” szónál pedig fel kell állniuk. Ezt a két szót felváltva mondjuk nekik. Aki téveszt, vagy csak a többieket utánozza, mehet a mosdóba. Aki utoljára marad bent, az lesz a győztes.

Tornyagyakorlatok az óvoda oldalánál lévő főves szakaszon, a bölcsőde irányába a fenti egyenes szakaszon kezdve, a rézsűn le, majd vissza:

- Oldalsó középtartásban röpködéssel futás le.
- futás le a dombról, majd futás fel háromszor
- Magas térdemelés a domboldalig, majd futás le és fel a domboldalon, visszafelé térdemelés
- sarokemelés a domboldalig, majd futás le és fel a domboldalon, visszafelé sarokemelés.

- nyuszi ugrás a domboldalig, majd futás le és fel a domboldalon, visszafelé nyuszi ugrás /aki tud, mehet nyuszi ugrásban.
- békaugrás a domboldalig, majd futás le és fel a domboldalon, visszafelé békaugrás /aki tud, mehet békaugrásba.
- törpejárás a domboldalig, majd futás le és fel a domboldalon, visszafelé törpejárás /aki tud, mehet törpejárásban.
- Háton fekvés kiinduló helyzetéből indulva nyuszi ugrásban, majd futás le és fel /aki tud, mehet nyusziugrásban.
- 1 vagy 2 kör hullámfutás a rézsún a kert végétől a hintáig./ 1 kör hullámfutás majd csúszás a csúszdán kétszer

Futójáték a Tűz- víz-repülő mintájára (futás, a vezényszóra az adott feladatot kell csinálni):

víz (kék szőnyeghez állás)

tűz (felmászás a bordásfalra)

repülő (lefekvés a talajra, kar oldalsó középtartásban)

lombos fa (srégen magas tartásban a kar)

kisbokor (összekuporodás guggolásba, a térdet átölelve)

harang bordásfalra lógva lábemelés)

bölcső (hason fekve bokafogás)

gólya (egy lábon egyensúlyozás)

kisgólya: (egy lábon állás térdet behajlítva)

palacsinta (gurulás hossz tengely irányban a talajon)

palacsinta (háton fekvés) gombóc (felülve összegömbölyödés)-

Megnevezem a palacsinta és a gombóc ízét

Tornatermi játék:

- vezérjuh: vezérjuh, vezérürü követése, térden, tenyéren járva, kutyajárásban, a vezér csörgőt kap a kezébe. Először nyitott szemmel követik a gyerekek az ürit, majd csukott szemmel, a hang irányában. (Vigyázok, hogy neki ne menjenek valakinek, valaminek)
- mozgás a hangszer ritmusára: Egy gyermek adja a ritmust egy kiválasztott ritmushangszerrel, a többi gyermek arra az ütemre mozog. Ha a gyermek abbahagyja a hangadást, a mozgó

gyerekeknek meg kell állniuk, mozdulatlaná kell válniuk. A gyerekeknek adott instrukció: Minél jobban mozgassátok meg magatokat! A hangadó is mozoghat közben

- Napfelkeltés játék: Ha a rózsaszín szalagot emelem fel, a rózsaszín szalaggal jelzett sarokba kell visszaérkezni, amíg a nap lemegy, ha üres kezemet emelem fel, akkor abba a jobb oldalon lévő sarokba kell befutni, ameddigre a nap lemegy.

A tornateremben körben:

Járás,

Óriásokká változtunk, óriásjárás lábujjhegyen

Törpék földjére értünk, törpejárás

Szöcskékké változtunk, szökdécselés

nyuszik birodalmába érkeztünk: nyusziugrás

Békák országába érkeztünk: békaugrás

jelre (taps/ritmushangszer) irányváltatás: előre, hátra, balra, jobbra fordulás

Járás, törpejárás, négykézláb járás karikával, babzsákkal a fejen, háton.

Autópálya:

Akadályokat szlalomban kerülgetve, padra fel-le lépve közlekedés, előre nyújtott karokban karikát tartva.

Gimnasztika kisautóval

Könnyűláb:

tedd le a kisautót a szőnyegre, ugord át páros lábbal, lépd át 1 lábbal, támadó állásba ugrálva váltsd a lábaidat,

Nyak:

rakd a bal válladra a kisautót, tartsd meg bal kezeddel, tedd a jobb kezed a jobb válladra, forgasd lassan a fejed a bal vállad felé. Majd

csere: rakd a jobb válladra a kisautót, tartsd meg bal kezeddel, tedd a bal kezed a bal válladra, forgasd lassan a fejed a jobb vállad felé.

Ismétlés 2X-3X

Majd lassan hajtsd hátra a nyakad, és lassan, óvatosan hajtsd előre 2X-3X

Karizom:

Nyútsd ki a jobb karodat, a jobb válladról told le a kisautót a kinyújtott karodon, húzd vissza.

Hullámvasút: Nyújtsd előre a jobb karodat, indítsd el az autót egy hullámvasúton: fekvő nyolcas rajzolása, keresztcsatornák bekapcsolása.

Nyújtsd előre a bal karodat, indítsd el az autót egy hullámvasúton: fekvő nyolcas rajzolása, keresztcsatornák bekapcsolása.

Oldalizom nyújtás:

Gurítsd le a kisautót a bal oldaladon, a bal lábad oldalán, majd húzd vissza 3X4X

Gurítsd le a kisautót a bal oldaladon, a bal lábad oldalán, majd húzd vissza 3X4X

Tedd a kisautót a nyakad alá, állj egyenesen, nyújtott térdeden keresztül gurítsd le az autót az egész testeden, a bokádig. 3X4X

Guggolj le, tartsd a kezekben a kisautót, rugózz kettőt, ugorj egyet, emeld magasba a kisautót, nyújtózz lábujjhegyen, nyújtott karral.

Ülj a popsidra, alkartámasz, szorítsd a 2lábfejed közé a kisautót, emeld fel, mintha Te lennél az autómentő daru része, majd tedd le. 3X4X

Feküdj a hasadra, fogd a bal kezekben az autót, nyújtsd ki a karodat, ne tedd le a könyököd, és add át a jobb kezébe az autót. Adogasd a kisautót a kezeid között. 3X4X

Ülj a popsidra, terpeszülésbe. Guríts végig az autót a bal lábadon, a jobb lábadon, majd középen. 3X4X

Hajlítsd be a lábadat, tedd a bal talpad alá a kisautót, és csúsztasd, gurítgasd előre, hátra, majd tedd a jobb talpad alá és gurítgasd előre, hátra.

Térdelj le, támaszkodj a karodon. tedd magad alá a kisautót, nézd meg-domborítsd a hátad, majd nézz fel, homorítsd a hátad!

Tedd a bal lábfejedre a kisautót, és próbáld megemelni úgy, hogy az ne essen le. Majd tedd a jobb lábfejedre, és emeled meg a kisautót.

	<p>állj fel, tedd a 2 térded közé a kisautót, lassan hajlítsd be a térded, úgy, hogy ne essen ki a kisautó, lassan csinálj úgy, mintha leülnél, majd emelkedj fel, vigyázz, a kisutó ne essen ki 3X4X</p> <p>biciklizés- hasizom gimnasztikai elem – lassan, majd gyorsan.</p> <p>Labda körbeadogatása talp segítségével a szomszédnak.</p> <p>Színes labda gyűjtése, csoportosítása színek szerint - hibás gyűjtés esetén számolunk és guggolunk)</p> <p>Lépések: sarok, lábujj, fellépés, lelépés, tyúklépés – padon</p> <p>Szerialitás:</p> <p>Színekhez mozgás kapcsolása – kics csoportos 2 szín, középsős 3 szín, nagy 4 szín:</p> <p>piros – taps</p> <p>sárga – kézfejjel talaj, asztal érintése</p> <p>zöld – tenyérrel talaj, asztal érintése</p>	
--	--	--

<p>Ének, zene, énekes játék, gyermektánc</p>	<p>Jön a kocsi c. gyermekdal eljátszása Ukulele hangszer kíséretében.</p> <p>Ukulele hangszer bemutatása: A tarisznyába/tokba rejtett ukulele húrjait megpengetem, megkérdezem, mi lehet ez, hogyan hívják a hangszert.</p> <p style="text-align: center;">Jön a kocsi, most érkezünk</p> <p style="text-align: center;">Weöres S. Kodály Z.</p> <p style="text-align: center;"><small>http://dalok.theisz.hu/?page=song&id=JönAKocsiMostErkeztunk</small></p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=0JFDgkd0Cjw</p> <p>Kalapot is árultak a vásároknak. Mindenki kap egy karikát/babzsákot, amit rátehet a fejére, és fel le emelgetjük az egyenletes lüktetésre:</p> <p>Itt a kalap kerek kalap!</p>	
---	--	--

Erősen fogd ,mert elszalad!

Kicsit zsíros, kicsit kajla

De a füled eltakarja.

Felhasznált irodalom: Mihály napi vásárosdi Nyíregyháza.

**MIHÁLYNAPI VÁSÁROSDI Margaréta Óvoda, Nyíregyháza,
1.sz**

Erre, erre ifiasszony, más boltosra ne hallgasson.

Ma még vehet, holnap mehet.

Felhasznált irodalom: Mihály napi vásárosdi Nyíregyháza.

**MIHÁLYNAPI VÁSÁROSDI Margaréta Óvoda, Nyíregyháza,
1.sz**

Behúszom Málna Macit az új fa szekéren:

Kert alatt kinn a kocsi

Rajta ül egy bécsi csacsi /(málna maci) hopp. (ÉNO/77)

A szekér eltolása a körön kívülre.

Mozgás gimnaszti elemekkel kísérvé, a hoppra mindig leguggolunk,
vagy a taljra csapunk lábainkkal.

Kötél lehelyezése a földre kör alakba, arra állunk rá. Mindenki kap egy
karikát a feje tetejére, térdroggyantás egyenletes lüktetésre, hoppra
leguggolás.

Középre jön 2 gyerek, az egyik tolja a másikat a középre helyezett
gördeszán.

Ki-be bárány (ÉNO/199)

Ki-be bárány

m, r, d, r,

Benn a farkas

m, r, d, r

Amott fekszik

m, r, d, r

Egy nagy talpas

m, r, d, r

Kör alakba kirakott kötélén körben járás a dal éneklése közben

A bárány a körön belül, a farkas a körön kívül áll. A körben állók kaput tartanak, tetszés szerint felnyitják, majd becsukják, a bárány és a farkas a kapun keresztül közlekednek, futnak, ki-be. Addig tart a játék, amíg a farkas el nem kapja a bárányt. Majd új szereplőket választunk.

Vásri kikiáltó:

Erre, erre, ifiasszony, más boltosra ne hallgasson

Ma még vehet, holnap mehet!

Aluszol-e te juhász? c dal éneklése az első sort visszhangként ismétlik a gyermekek

Aluszol-e te juhász?

Aluszol-e te juhász?

Ej-haj nem is szunnyadom

Ej-haj nem is szunnyadom

Jártak-e itt farkasok?

Jártak-e itt farkasok?

Ej-haj nem is angyalok

Ej-haj nem is angyalok

Vittek-e el báránykát?

Vittek-e el báránykát?

Ej-haj nem is hoztanak

Ej-haj nem is hoztanak

Kivitték-e az erdőre?

Kivitték-e az erdőre?

Ej-haj nem is misére

Ej-haj nem is misére

Ugatták-e a kutyák?

Ugatták-e a kutyák?

Ej-haj nem is kacagták

Ej-haj nem is kacagták.

<http://www.aldasegyuttas.hu/ovi/mihaly-nap/> Letöltés dátuma:
2022.10.09.

Ezzel a dallammal:

<https://www.youtube.com/watch?v=A0Qye9IEUe4>

Ősz az idő Szt. Mihály nap közeledik

„Ősz az idő Szt Mihály nap közeledik,

A juhászok a juhokat számba veszik,

Egyiknek az ürüje, másoknak a csengőse,

Hajtja, hajtja haza fele.

Hajtja, hajtja terelgeti hazafelé,

A csongrádi nevezetes csárda felé,

Behajtja a csárdába, kocsmárosnak eljárja,

felesége így siratja.”

(Ezt a változatot Keve apukája tanította).

Mit lehet vásárolni a vásárban? Pl. sípot

Szólj, síp szólj (ÉNO/69)

Mivel mentek régen az emberek a vásárra? Lovaskocsival. Ennek
kapcsán:

Szent Mihály napi tűz, pásztortűz kapcsán:

Mit csinált a pásztor, amikor fázott? Felvette a kucsmáját, subáját,
vagy tüzet rakott.

Bújj-bújj itt megyek,
Tüzes lapátot viszek,
Egyet szólok, kettőt szólok,
Harmadikra rádtalálok.

A gyerekek hátratett kézzel szűk körben állnak. Egy gyermek a tüzes lapátot jelképező kendővel a körön kívül jár, és a dal végén valakinek a kezébe adja. Ő lesz a következő körbejáró. Másik változat: a kendőt kapó gyermek addig kergeti a korábbi kendővivőt, míg az beáll a helyére. Ha az előtt elkapja, hogy a kendővivő beállna a helyére, akkor a menekülő lesz a kendővivő.

https://hu.wikipedia.org/wiki/B%C3%BAjj._b%C3%BAjj._itt_megyek

Itt meghallgatható több tüzes dal:

<https://www.youtube.com/watch?v=6KZOcIkJfMM>

Piros-sárga- zöld hangok keresése

Középre helyezem a piros, sárga és zöld harangokat, a színes xilofont, másik alkalommal a piros, sárga zöld színű boomvackereket. Sorba megyünk/akinek a nevét mondom, szólaltassa meg a hangszereket (a harang és a Xilofon között lehet választani), fentről lefelé haladunk: piros, sárga, zöld.

Alvás előtt csendvarázslás Xilofon: piros, sárga, zöld hangjaival (nagyobbaknak a színhez tartozó számot mondom, ami alapján meg kell szólaltatni a hangszert)

Ónodi András Máté, a 9 éves tekerős: Ősz az idő..., ugrós, Kicsi kondás..., A Tápai Halastó (énekkal) - YouTube – 2022.09.18